

NOVA DOBA

Licejska knjižnica

Dolžni iztis
Ljubljana

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za inozemstvo letno 120 Din.
— Oglasi za *mn* višine stolpca 40 p. Reklame med tekstem,
osmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1 pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Naša trgovska pogodba z Nemčijo.

Celje, 31. januarja.

Danes se v Narodni skupščini v Beogradu razpravlja in sklene o trgovski pogodbi, ki so jo naši delegati sklenili z Nemčijo. Princip te pogodbe je s kratko označbo ta, da se dajejo Nemčiji v medsebojnem prometu z našo državo takozvane največje ugodnosti po principu, ki je bil prej pri naš splošno znani pod frazo »Meistbegünstigungsklausel«. Te največje ugodnosti se pa obravnavajo v ti medsebojni pogodbi le v nekaterih smereh in so pridržane z ozirom na izvanredne razmere časa dalekosežne svobode obeh pogodbenih strank, da omejita promet in zabranita uvoz ali izvoz in urejmeta carinske postavke kakor hočeta; vendar se mora tudi v ten slučajih varovati stališče, da imata obe pogodbeni stranki (obe državi) druga proti drugi vse iste olajšave kakor katerakoli druga država.

Ta pogodba je bila že lansko leto, ko je bil še g. dr. Kukovec minister trgovine, med obojestranskih delegatov dogotovljena v toliki meri, da so se dali že od obeh strani poslovljni obedi ter je trebalo le še podpisati. Da do podpisa takrat ni prišlo, so se navedli iz naše strani stvarni razlogi, vendar se trdi, da je vlada v Beogradu mogoče ne baš pod direktnim vplivom francoske vlade, pač pa iz obzirnosti nasproti francoski vladi s podpisom odlašala, ker so se takrat pripravljale neprijetne napetosti med Nemčijo in Francijo zaradi povrnitve vojne škode. Kakor je znano, je prišlo tako daleč, da so francoske čete celo zasedle del Nemčije in da se je naložila visoka davščina za vsi nemški izvoz.

Ako so sedaj v odseku sprejeli in dali na dnevni red plenuma Narodne skupščine po vsebini dobesedno isto pogodbo, je to znamenje, da se smatra, da odgovarja obojestranskim trgovskim interesom.

Da nismo imeli z Nemčijo trgovske pogodbe, dočim smo jo imeli z Avstrijo, je imelo za posledico, da so nemško blago kupovali avstrijski komisijonarji in kot avstrijsko v našo državo pošiljali, pri čemur so se verjetno cene povzdale.

Glede sklenitve pogodbe je že lan-

EMILE ZOLA:

Za eno uro ljubezni.

(Dalje.)

II.

Drugo jutro je bila na postni najvažnejša novica, da se je gospodična Terezija de Marsanne vrnila iz samostana. Julien pa ni hotel nič reči, da jo je videl razpleten las in gola vratu. Bil je zelo nemiren; občutil je nedopovedljivo čustvovanje za to deklico, ki mu je predrugačilo njegove vsakdanje navade. To presneto okno ga je strahovito mučilo, ker se je bal, da se vsak trenutek odpre. Najraje bi ne bil več doma, rajne bi ljubil možkega kakor ženske, kajti ženske se znajo bolj norčevati, ko možki. Si bo li upal od sedaj naprej igrati še na flavto? Igra! jo je preslabo za gospodično, ki se razume na glasbo. Po dolgih premišljevanjih zvečer se je utepel v glavo, da zaničuje Terezijo.

Julien je prišel čisto na skrivaj domov. Sveče ni prižgal, tako ga saj ne bo videla. Hotel je iti takoi leč, da bi pokazal svojo slabo voljo. Toda ni se mogel ustavljati radovednosti, kaj se godi pri sosedih. Okno se ni odprlo. Samo okrog desete ure se je pokazala bleda svetloba skozi zagrinjalo, svetloba je izginila in

sko leto napravljala največje težave do ločba versailleske mirovne pogodbe, po kateri bi se, če Nemčija ne bi svojih obveznosti iz mirovne pogodbe izpolnjevala, smelo zapleniti inetje nemških državljanov v zavezniških državah. Naša vlada je pri pogajanjih izjavila, da na kaj takega nikakor ne misli in nima vzroka misliti, vendar se pa o tem v medsebojni pogodbi nič ne govori. Tudi iz tega je razvidno, da je med obeh državama razmerje postalo normalnejše.

Znano je, da se je smatral velikanski svetovni boj med Nemčijo in drugimi državami kot glavni trajni vzrok, da je Nemčija poskušala z vsemi načini gospodarski osvojiti sosednje države, zlasti na vzhodu, da bi jih tudi politično dobila pod svoj vpliv. Še danes se vzdržuje v resnih krogih naše države prepričanje, da stari vzrok za rezerviranost nasproti Nemčiji še ni odpadel, vendar se na drugi strani smatra, da današnja Nemčija ni več stara predvojna Nemčija in da bi to odklanjanje gospodarskega občevanja z naše strani pomenilo za nas preveliko škodo. Bodočnost naj pokaže, ali je to stališče pravo. Mi mislimo, da je najuspešnejše sredstvo, da si obvarujemo politično samostojnost, v tem, da dvignemo svoje lastno produktivno gospodarstvo in da se zmerno poslužujemo produktov tujega dela.

Sv. Sava.

(Govor polkovnika g. Naumoviča na svetosavski proslavi 27. jan. v Celju.)

Današnji dan posvečujemo svetloj uspomeni Svetoga Save, sina Stevana Nemanjč, osnivača slajne dinastije Nemanjč, pod čijim vladavinom izvršeno je oslobodjenje in ujedinjenje svili srpskih zemalja od dolaska našega plemena na Balkansko tropolje.

U ovo doba stanje političko i versko bilo je strahovito. Blagodareči ličnim osobinama osnivača i saradnji najmlajdijeg sina, uspelo se da se i politički i verski osnaži i odoli pritisku Istoka i Zapada, jer naselivši se u današnje zemlje među Rimom i Carigradom, bejasmu između zekića i nakornja!

Oslobodjenje političko nije se moglo skoro da sprovede bez oslobodjenja verskog, jer je uticaj vere u to doba bio toliko jak da su se ljudi više delili po veri

okno je ostalo zopet temno. Vsak večer je tako vohunil, kljub svoji dobri volji. Opazoval je palačo in začel zaznamovati male vzdihne, ki poživljajo staro nemo kamenje. Nič se ni hotelo spremeniti, hiša je vedno spala globoko spanje. Treba bi bilo zelo izvežbanih ušes in oči, da bi zapazili novo življenje. Semintja se je pojavila svetloba za šipami v kakem kotu privihujenega zastora, nerazločno se je opazil tudi kak kos pohištva. Včasih so se čuli pritajeni koraki na vrtu. Oddaljen šum glasovirja, spremljan s tenkim glasom, je udarjal na uho. Šum je ponehaval, samo mrzlot je krožila in razodevala, da v starem zapuščenem poslopju kroži mlada kri. Julien si je razlagal samemu sebi svojo radovednost prisluskujoč ves zmučen temu ropotu. Kako si je želel čas nazaj, ko mu je prazno poslopje pošiljalo sladke odmeve njegove flavte!

Najbolj goreča želja na je bila, ne da bi hotel priznati, da spozna Terezijo. Predstavljaj si jo je z rožnim obrazom, navihano, s svetlimi očmi. Kadar se je ojunail čakati pri oknu, ni videl drugega kakor noč in sivo temo. Nekega jutra, ko je zapiral zastor, da bi se zavaroval pred pekočim solncem, je zapazil Terezijo sredi njene sobe. Kar sklonjen je obstal, ni se upal tudi za pičico premakniti. Zdelo se mu je, da nekaj premišluje, bila je

nego po krvi i jeziku. Zbog ovakovog stanja i osnivač dinastije i naslednici ljuto su se paštili da celokupan narod bude jedne vere.

Krajem XII. i u početku XIII. stoleća papska sila bila je na vrhuncu svome, jer na papskom prestolu beha najodličnije i najduhovitije pape. Njihova težnja bijaše, da celo Balkansko tropolje prevedu u krilo katoličke crkve. Što u ovome potpuno ne uspeše, pored jezika u bogoslužjenju, koje pokušavahu da sprovedu, najviše je pripomogao Nemanjin najmladji sin — Rastko.

Još kao dečak, jako obdaren, željan nauke, prezreo je izgledu na krunu i jednog dana odbegne iz očeve kuće u Svetu Goru, na kojoj bejaše oko 60 manastira i skup znanja, umetnosti i pobožnosti svekolikog pravoslavija. U 17. godini pokajudjeri se i dobi ime Sava.

Pored prosvećivanja, neumorno se staraše na podizanju crkava i manastira, koji su predstavljali zarišta nauke i otporišta pravoslavja. Crkve: Sv. Bogorodice, Sv. Nikole, Djurdjevih Stupova, Sv. Pantelije, Sv. Arhandjela Mihaila, Studenice u srpskim zemljama i Hilendar u Svetoj Gori imaju da blagodare njemu i Nemanje za postanak. No pored ovoga pomagao je pravoslavne crkve u Jerusalimu, Carigradu, Solunu; tako isto i katoličke crkve u Rimu i crkvu Sv. Nikole u talijanskom Baru. Stvoril nezavisnost pravoslavne srpske crkve još pre 700 godina sa 8 episkopija, a sam bi posvećen u Antiohiji za prvog srpskog arhiepiskopa.

Podize i učvrsti Barsku arhiepiskopiju za katolike sa službom na slovenskom jeziku. Održavajući tesnu vezu i sa Rimom uspe da Papa Honorije pošalje kraljevski venac bratu njegovom, srpskom Kralju, Stevanu Prvovenčanom.

Uzimao je učešća u svima političkim misljama. Izmirio svoju braću Vukana i Stevana u borbi oko prestola; mirno naše kraljeve sa ugarskim i bugarskim, te su na taj način izbegavani mnogi strašni sukobi.

Ovim pametnim i postojanim naprezanjima Savinim ima da se zahvali što su očuvane prve tekovine mudroga Nemanje.

Posle poslednje misije svoje da sa Bugarskom ogarantuje duževremen

zelo velika, zelo bleđa, lepega pravilnega obraza. Skoraj se je je bal, tako je bila različna od veselega obraza, ki si ga je predstavljaj v svoji domišljji. Njena usta so bila nekoliko prevelika, živo rubeča. Oči globoke, črne brez vsacega odseva, so ji dale izraz krute kraljice. Počasi se je približala oknu. Najbrže ga ni videla, ker je bil predač. Odsila je, ubran glas njenega grla je vplival nanj s tako milobo, da bi se čutil ob njeni strani šibkejši kakor otrok, kljub njegovim širokim plečam. Ko jo je spoznal, se je je še bolj bal.

Za mladega moža se je začelo grozno življenje. Ta lepa gospodična, tako ponosna in imenitna, ki je živela v njegovih bližini, ga je gnala v obup. Nikdar ga ni videla in ni vedela za njegovo eksistenco. Premišljeval je pa tudi: če bi ga slučajno zapazila, bi se ji zdel smešen. Njegov bolesten strah mu je narekoval, da Terezija opazuje vsa njegova dejanja ter se iz njega norčuje. Sključen je hodil domov in se izogibal vsakega najmanjšega ropota v svoji sobi. Cel mesec je trpel v mislih, da ga mlada deklica prezira. Zakaj ga nikdar ne pogleda? Prišla je k oknu, sprehajala se s svojim črnim pogledom po zapuščenem trgu in se zopet plaho odstranila. Kakor se je stresel pri misli, da ga zapazi, je

mir, oženivši svoga sinovca Kralja Vladislava kcerkom Bugarskog cara, odreče se vrhovne vlasti u srpskoj pravoslavnoj crkvi, i po drugi put ode da poseti sveta mesta u Jerusalimu. Na svojem povratku umre u Trnovu (Bugarska) 12. januara (po starom) 1236. godine, a njegove kosti prenese kralj Vladislav najsvetčanije posle godinu dana u svoj manastir Mileševo.

Kada je naše pleme posle Kosova izgubilo svoju samostalnost, da bi posle nekoliko decenija potpalo pod apsolutno vlast azijskih osvajača i barbara, jedino su crkve i manastiri ostala poslednja uporišta da narod ne izgubi nacionalno obeležje. Vera i nada na novo oslobodjenje beše hranjena od slugu Božijeg oltara, za to ovi behu proganjani, živi spaljivani i na kolje nabijani.

Grob Savin u Mileševo beše narodna svetinja, gde se sticahu iz svjih krajeva na poklonjenje i da se u molitvima napoje verom i nadom.

Obesni tlačitelj ovoga kraja, da bi ubio dušu ponižene i potlačene raje, prenese kosti prvog srpskog arhiepiskopa i učitelja Save u Beograd i na Vračaru spali na lomači na mestu gde se danas diže skromni hram Svetog Save.

Varvarskim delom ne postiže cilja jer se sveti prah raznese po celom Balkanu, i danas srećni smo, da možemo u biseru lepe i mile Slovenije — u Celju — da zapevamo:

»Uskliknimo s ljubavju Svetitelju Savi...«

Politične vesti.

IZ NARODNE SKUPŠČINE.

Seja 30. januarja.

Odbor za upravno razdelitev države vrača svoj mandat Narodni skupščini, ker je njegova naloga preobsežna in je ni mogel končati v določenem roku.

Glasuje se o trgovinski pogodbi med Jugoslavijo in Avstrijo. Za predlog je oddanih 120, proti pa 35 glasov. Nato se razpravlja podrobno o tem predmetu. Vsi členu so bili sprejeti z dodatki odbora. Trgovinski dogovor z Avstrijo se podaljša s tem do dne 30. junija 1922.

Verifikacijski odbor meni, da izguče vsi uradniki, ki so sprejeli glasovski mandat, svoje uradniško mesto v treh dneh po verifikaciji mandata. Zaradi tega vprašanja naj skupščina reši to vpra-

šanje, da čuti njene oči na sebi. Cel čas je bil posvečen samo ni.

Ko je Terezija zjutraj vstala, je pozabila na pisarno, drugače tako točen. Vedno se je bal tega bledega obraza z rubečimi ustnicami, vendar je bil ta strah sladek, ki ga je neizmerno veselil. Skrit za zagrinjalom se je bal trenutka, da boče same misli naniho zholel, ležal z utrujenimi nogami, kakor po dolgem sprehodu. Sanjal je, da ga je hipoma zapazila, se mu nasmejala in ni se več bal. Včasih mu je prišla hudobna misel, da bi jo zapeljal s pomočjo flavte. V vročih večerih je igral. Pri odortem oknu je igral v temi svoje najstarejše melodije, pastirske arije z zategnjenimi in tresočimi glasovi, ki so izginjali v jednostavnih kadencah drug za drugim kakor zaljubljeni dame preteklega časa, bahačo se s svojo toaletto. Izbral si je brezlučno noč, trg je bil temen nihče ni znal, odkod prihaja ta glas tako ljubeč, bežajoč z mehko perutjo nočnega ptiča hiše spečih meščanov. Prvi večer se mu je zdela, da je videl Terezijo, ko se je približala oknu, se naslonila na komolec in skušala izslediti to glasbo, ki jo je že slišala na dan svojega prihoda.

(Dalje prihodnjik.)

sanje. Pri glasovanju je bilo sprejeto stališče verifikacijskega odbora z večino glasov.

Seja 31. januarja.

Na dnevnem redu je trgovska pogodba z Nemčijo. Minister Spaho je poročal, da smo z Nemčijo v živahnih trgovskih stikih; polovica vsega našega izvoza v L. 1920 je šla v Nemčijo. Govorili so poslanec Brodar (SLS), ki je proti pogodbi, Jovanovič (zemljoradnik) in Divac (soc. demokrat), ki sta za pogodbo, Stojan Protić (radikal), ki slika zgodovino pogajanj z Nemčijo, Brandner (nar. soc.), ki govori v prilogi pogodbi. Pogodba se je sprejela z 156 proti 14 glasovom. Proti so glasovali samo klerikalci.

Iz seje ministrskega sveta. V seji 30. januarja je prišlo na razgovor ukinitve pokrajinskih dopisnih uradov. Minister Pribičević je pri tem poudarjal nujno potrebo, da dobi država moderen, državnim potrebam odgovarjajoč poročevalski aparat. V tej točki ni prišlo do končne odločitve in bo vlada zadevo vsestransko proučila.

Minister n. r. g. dr. Kukovec predava v Zagrebu. Novi odbor krajevnih organizacij JDS v Zagrebu je na svoji zadnji seji sklenil, da zaprosi ministra n. r. dr. Kukovca, naj bi v organizaciji predaval o socialnih zakonih s posebnim ozirom na obrtništvo ter o načrtu zakona o odgoji in zaščiti obrtniškega narasčaja. Odbor je sklenil, da se čim prej skliče v Zagreb strankin zbor katerega naj bi se udeležili tudi narodni poslanci iz bivše kraljevine Srbije.

Krivci šibeniških dogodkov. Naš delegat Kosta Katič, ki je vodil preiskavo o šibeniških dogodkih, dementira v beograjski »Politiki« poročila, da bi nosili odgovornost za dogodke tudi šibeniški meščani in izjavlja: »Predvsem so neresnične vesti, ki zvrčajo kakršnokoli krivdo na šibeniške meščane in čudim se, kako se je moglo tudi na merodajnem mestu govoriti o te stvari. Tekom preiskave se je dognalo, da nas ne zadene absolutno nobena krivda.«

Velika madžarska zarota v Košicah. Policija v Košicah je prišla na sled močno razpredeni madžarski zaroti. V soboto je bilo aretiranih na podlagi preiskave veliko število oseb, med drugimi tudi kapitan mestne policije dr. Nagy in več nižjih uradnikov. Tudi župnik v Novi vasi pri Košicah je zapleten v afero. Povodom njegove aretacije je prišlo do upora, katerega pa je zadušila policija na konjih. Madžarska iredenta je delovala za odcepitev vzhodne Slovaške od češkoslovaške republike. Prevratno gibanje naj bi pričelo madžarsko prebivalstvo, ki naj bi takoj razdelo vse železniške proge in s tem preprečilo dohod vojaških vlakov.

Anglija bo priznala neodvisnost Egipta? Nekateri listi poročajo, da je angleška vlada klenila priznati neodvisnost Egipta pod sledečimi pogoji: 1. Zagotovitev zveze Egipta z Veliko Britanijo in z ostalimi deli države potom Sueskega prekopa. 2. Ustavitev vseh rivalnosti med političnimi skupinami, ki se bojujejo v Egiptu za nadvladje. 3. Egipčanska država se zavezuje, da ne bo vodila nobene Angliji sovražne politike.

Z odgoditvijo konference v Genovi se je spriznala sedaj glasovni vest iz Pariza tudi Anglija v nadi, da se posreči, pridobiti Ameriko za udeležbo.

V Nemčiji je predsednik imenoval dr. Walterja Rathenaua za ministra zunanjih poslov.

Na Češkem se je v javnosti pojavil oster odpor proti temu, da bi tudi Češkoslovaška prispevala za apanažo Karla Habsburga. V narodni skupščini bo tak predlog naletel na oster odpor.

JDS.

Seja načelstva JDS dne 2. februarja vsjed praznika odpade. Prihodnja seja se vrši v četrtek, dne 9. februarja ob 3. uri popoldne v tajništvu JDS v Ljubljani Narodni dom I. nadstr. Tajništvo JDS.

Občni zbor krajevnih organizacij JDS v Rogaški Slatini se vrši 3. febr. ob pol 8. uri zvečer v gostini g. Ogrižeka. Udeleži se ga minister na r. g. dr. Kukovec.

V Sv. Juriju ob juž. žel. priredi v nedeljo, 5. februarja v gostilni Liška ob 3. uri pop. krajevna organizacija JDS občni zbor. Za mnogobrojno udeležbo se priporoča odbor.

Mariborske novice.

60. občni zbor Slovanske čitalnice v Mariboru. V soboto zvečer se je vršil v mariborskem Narodnem domu 60. redni občni zbor Slovanske Čitalnice. Predsednik Ivan Kežar je orisal na kratko plodonosno delovanje čitalnice v dolgotrajni dobi od 24. julija 1861. Dr. Reisman je poročal obširno o ljudski knjižnici. Za predsednika je bil zopet izvoljen g. Ivan Kežar in tudi ostali odbor je skoro neizpremenjen. Urednik g. Borko je predaval o ruskem problemu. Za častnega člana je bil soglasno izvoljen Nestor mariborskih Slovencev dr. Pavel Turner.

Pokroviteljstvo pokrajinske obrtne razstave v Mariboru je prevzel pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar.

Obrtniški shod se vrši dne 6. febr. v Mariboru. Na shodu govori minister na r. g. dr. Kukovec o raznih gospodarskih vprašanjih.

Gostilno »pri treh ribnikih«, doslej last Nemca Heina, sta kupila goriška rojaka Prinčič in soproga.

Umrl je 30. jan. v Mariboru v pok. nadučitelj g. Anton Hren, star 77 let. Bil je kremenit narodnjak. Blag mu spomin!

Celjske novice.

DEMOKRATSKI ZABAVNI VEČER

dne 11. febr. zvečer ob 8. uri v veliki hi mali dvorani Narodnega doma bo neprijeten in res demokratski večer demokratskega življa iz Celja, okolice in sosednih krajev. Na dnevnem redu je **predavanje g. vseuč. prof. dr. Ilesiča o Jos. Jur. Strossmayerju**, koncertne točke našega celjskega godbenega društva, šaljivi nastopi itd. Prireditelj bo imela skozinsko značaj solidnosti brez kakršnegakoli izsesavanja občinstva. Vabimo naše demokratsko občinstvo, da glede obiska raznih prireditev razpolaga tako, da mu bo možno obiskati našo prireditev.

Baletni večer gospe Helene Poljakove dne 4. febr. odpade, ker je isti večer v Nar. domu druga prireditev.

Uprava javne bolnice v Celju sporoča z ozirom na prenapolnjenost bolnišnice, naj se začasno ne pošilja v zavod starih, onemoglih ljudi, ki so v prvi vrsti potrebni postrežbe, ne pa zdravniške pomoči, ker se jih bo moralo odklanjati. Sploh pa moramo opozarjati občinstvo in občinske urade, da bolnišnica ni nikakoli hiralnica ali zavetišče za delo nesposobnih ljudi, ki nimajo lastne strehe.

Občeslov. obrtno društvo v Celju opozarja posetnike plesa, da bo nocno dvorana Nar. doma najprijetneje razgreta in se je v to svrhu že začelo v torek popoldan ter celo noč in sredo cej dan kuriti, tako da se ni bati prehlajenja.

Čitalnica v Celju vljudno prosi po svojem knjižničarju vse one, ki bi vedeli, kje se nahajata sedaj mesarska pomočnika Jakob Žime in Franjo Frančeskin, da jo blagovolijo o tem po dopisnici obvestiti. Imenovana sta bila v Celju zaposlena, si izposodila od knjižnice knjige, a jih pred odhodom nista vrnila. Knjižnica ima vsled tega občutno škodo, ker je knjige vsled izvanredno visokih cen zelo težko nadomestiti.

Kino Gaberje. Od 4. do 19. febr. se igra ogromni ameriški detektivski film: »Človek z rdečimi očmi«. Film obsega 5 epoh, 16 epizod, 32 dejanj. Prva epoha se igra dne 3., 4., 5. in 6. febr.

Veselica na Starem gradu! V nedeljo dne 5. februarja popoldne priredi Julij Jicha gostilničar na Starem gradu domačo veselico v prid Dijaški kuhinji v Celju. Na sporedu je godba in ples. Za toplin in mrzla jedila ter dobro pijačo bo preskrbljeno. Z ozirom na dober namen, združen z lepim sprehodom se upa na veliko udeležbo. (k)

Prijavni urad išče sledeče osebe, katere naj se zglasijo pri tem uradu: Rožmarin Jožefa iz Rogaške Slatine, ki bi imela bivati v Gosposki ulici; Vipotnik Helena, ki ima znanca v Luzernu; C. Büdefeldt, trgovec.

Zatekel pes. K Ivanu Urisku, mljarju v mestnem mlinu v Gaberju, se je 27. t. m. zatekel velik pes ovčarske pasme, sive barve z belkasto liso na čelu, bele prve noge do kolena, na zadnjih so samo tace bele. Lastnik ga dobi pri njem.

Za mestne ubožce je daroval g. Fr. Rebeuschegg 13 celih jeter, 24 pljuč, 35 vranic in 4 srca, kar se je vse med reveže razdelilo. Ubožni svet se tem potom

g. Rebeuschegg najtopleje zahvaljuje in priporoča to darežljivost tudi drugim mesarjem v posnemanje.

Sokolstvo.

SOKOLSKO DRUŠTVO V CELJU

je imelo v nedeljo, 29. januarja 1922 svoji 32. občni zbor, kateremu je prisostvovalo 89 bratov in sester. Občni zbor je utoril br. starosta Smertnik, ki se je v svojem govoru spominjal najvažnejših dogodkov v minulem letu. Ožigosal je postopanje Sokola na Wilsonovem trgu v Zagrebu in se končno spominjal umrlih članov br. Franca Karlovškega in Steva Skomine.

Po prečitanih zapisnika zadnjega občnega zbora poda tajnik br. Čepin poročilo. Med letom je pristopilo 65 članov in 19 članic, izstopilo odnosno črtalo se je 61 članov in 8 članic, tako da šteje društvo 272 članov in 114 članic, skupaj 386 članstva. Sokolski znak z legitimacijo se je izdal 98 članom in 44 članicam, ponovno je prejelo znak 11 članov. Strokovna knjižnica šteje 91 knjig. Društvo je naročeno na 4 strokovne, 1 leposloven in 2 lista razne vsebine. Odborovih sej je bilo 17.

Kulturno - prosvetni odsek je imel dvoje predavanj. Vsled odsotnosti predsednika je delovanje odseka od jeseni sem izostalo.

Začni čas je bilo društvo brez gospodarja. Jasno, da je bila to velika ovira dobremu poslovanju, zlasti pri društvu, ki je opremljeno z vsem telovadnim orodjem, kakor le malokatero. Končno omeni br. tajnik vesel pojav, da je v zadnjem času pristopilo k društvu mnogo našega učitelstva.

Nato poda br. blagajnik Sirec poročilo. Društvo je imelo v skupnem 209 tisoč 246 K 06 v dohodkov in 204.385 K 30 v izdatkih, gotovina znaša tedaj 4860 K 76 v. Ni pa všteti 30.000 K, katere dolguje celjsko mesto Sokolu. Društvo je pred kratkim plačalo zadnji dolg, s katerim je bil obremenjen Sokolski dom. Da imamo danes v Gaberjih lastno poslopje, ki znači milionsko vrednost, je zasluga br. staroste Smertnika. Razum tega ima društvo precej telovadnega orodja, katerega vrednosti tudi ni podcenjevati.

Brat načelnik Jerin poda obširno poročilo o telovadnem odseku kakor o tehničnem poslovanju sploh. Omenja težkoče, katere je imelo društvo med letom s ponikom narasčaja in konstatira z veseljem, da se je zadnji čas posrečilo, dobiti za narasčaj pravega voditelja. Povprečni obisk pri članstvu na uro je bil 23, pri moški deci 42, trg. obrtnem narasčaju 16, pri dijakih nižjih razredov 24. Povoljen obisk je tudi pri članicah, gojenkah in ženski deci. Vsled žalovanja za pokojnim kraljem Petrom Velikim Osvoboditeljem je bila izietna doba lani kratka. Zleta v Osijek se je udeležilo 22 članov in 18 članic. Svoj letni obračun je položilo društvo 31. julija 1921 na glaziji z dobrim uspehom. V Šoštanj je pohitelo korporativno. Pri pogrebu br. dr. Oražna, staroste jugosl. Sok. Saveza, je bilo navzočih 21 bratov v kroju. Sokol je priredil lepo uspelo Mišičevo slavlje, kjer je predaval br. polk. Tošič. Priredil je žalno manifestacijo za Nj. Veličanstvom kraljem Petrom. Manifestiral je ob priliki proslave izvolitve prvega slovenskega župana v Celju, častno je sprejel br. Čehoslovake, ki so potovali skozi Celje v Osijek. Skratka njegovo delovanje je bilo živahno.

Pežizlet je bil le eden in sicer čez Teharje v Bukovžlak, kjer bi naj bila tekma narasčaja, ki pa je morala vsled deževja izostati.

Moški prednjački zbor šteje 8 članov, nadalje obstoji samostojen ženski prednjački zbor s sestro Cirilo Rebekovo kot načelnico in s. Miliutino Hočevanje kot podnačelnico.

Pri spremembi pravil je nastala živahna debata, v katero so posegli br. Gruđen, dr. Kalan, dr. Vičar, dr. Sajovic polkovnik Tošič in Reš. Sprejel se je končno predlog br. dr. Gvidona Serneca, da se pošlje Savezu utemeljena resolucija glede §§ 8 in 9 novih pravil. Ko dospje odgovor, se skliče izvanredni občni zbor, ki bode tozadevno sklepal. Za poslovno leto 1922 je bil izvoljen naslednji odbor:

Starosta br. Smertnik, podstarosta br. dr. Milko Hrašovec, načelnik br.

Lojze Jerin, odborniki odnosno odbornici naslednji bratje oz. sestri: dr. Leopold Vičar, polkovnik Borislav Tošič, Franjo Dolžan, Drago Sirec, Edo Rudolf, Makso Reš, Rudolf Polšak, Drago Bernardi, Bernard Vltavsky, Franjo Čepin, Marija dr. Barthova, Slavica Bassiako, kot namestnica oz. namestnika: Marica Černejeva, dr. Gvidon Serneec, Tonče Grobelnik. Predsednikom kulturno - prosvetnega odbora je bil izvoljen br. Ivan Prekoršek, praporščakom Ivo Kapus, rač. pregl. Mirko Grudea in dr. Ernest Kalan. Delegata za župni občni zbor na predlog dr. Sajovica bratje: Smertnik, Prekoršek, Reš in Čepin.

Pri slučajnostih pride do razprave zvišanje najemnin v Sokolskem domu, kakor tudi zvišanje članarine. Na predlog br. dr. Kalana je občni zbor pooblaštil odbor, da o zvišanju najemnine sam sklepa. Zvišanje članarine se odkloni. Br. Tonče Grobelnik se pritožuje radi uporabe telovadnice za vojaštvo in prosi, da se storijo potrebni koraki, da se v bodoče uporaba prepreči. Br. Reš predlaga, da se vrši vsakih 14 dni redna odborova seja, nakar se občni zbor zaključni.

Znesek 300 kron, katerega je izročil br. Karol Perc Celjskemu Sokolu, je bil nabran na gostiji našega vrlega brata Pepčeta Zabukovškega.

»Sokol v Šmarju pri Jelšah« priredi 12. febr. t. zvečer veselico z veseloigro »Popolna žena«, telovadnim nastopom moške in ženske dece, članov in članic. Nato prosta zabava in ples, Vabimo k obilni udeležbi.

Turistika in šport.

Celjski šahovski klub ima v sredo, dne 8. tm. ob 9. uri zvečer v klubovi sobi kavarne »Evropa« svoj redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika in event. došlih vlog. 2. Poročilo odbornikov. 3. Poročilo preglednikov. 4. Volitve: a) predsednika, b) ostalih odbornikov. 5. Sklepanje o turnirskem poslovniku. 6. Slučajnosti.

Prosveta.

Za mednarodno razstavo knjig, ki se bo vršila v Firenci (Italija), daje udeležencem tozadevne informacije vodja kr. italijanske delegacije v Ljubljani.

Novi zapiski. Izšla je prva številka prvega letnika socialistične mesečne revije »Novi zapiski«, katero urejuje znanstveni socialistični publicist dr. Dragotin Lončar ter prinaša: Dr. Dragotin Lončar: Uvodnik. — Peridromos: Washington. — Albin Prepeluh: Naš ustavni spor. — Politični pregled: Dr. L.: Dr. Ivan Tavčar. — J. Petrič: Zunanji in notranji položaj. — Gospodarski pregled: Dr. M. J.: Razvoj slovenskega združništva po prevratu. — Socialni pregled: Štebi Alojzija: Žensko gibanje v Jugoslaviji. — Abditus: »Cehovski« socializem na Angleškem. — Kulturni pregled: D. J. Regali: Poglobitev pojmovanja slovenske umetnosti. — Ivan Zorec: Uradno izrazoslovje. — »Novi zapiski« izhajajo mesečno razen v avgustu in v septembru. Letna naročnina znaša 100 K, posamezna številka stane 10 K.

Dnevna kronika.

Zborovanje ženskih organizacij v Ljubljani. Dne 2. februarja se vrši v Ljubljani zborovanje vseh ženskih organizacij vse Jugoslavije v svrhu ujedinitvenja v narodni ženski Savez. Tema zborovanju bodo prisostvovala delegatke ženskih društev iz vse države.

Ruski rubelj. Sovjetska vlada je izdala na vse državne blagajne naročilo, da se mora en predvojni rubelj zaračunati z 150.000 sovjetskimi rublji.

Oficijelna zaroka kralja Aleksandra z rumunsko princezino Mariolo se vrši 22. febr. v Bukarešti.

Liuba Davidovič, predsednik Demokratske stranke, je težko obolel na vnetju slepiča.

Dopisi.

Zatec. Ložniški diletantje vprizorijo v nedeljo dne 5. svečana ob pol 8. uri zvečer v Roblekovih dvorani Meškovo dramo v treh dejanjih »Pri Hrašovihi«. k

Iz Šmarja pri Jelšah. V torek dne 17. tm. se je vršilo v gostilni g. Ferlinca zanimivo gospodarsko zborovanje, katere-

so se udeležili vsi uglednejši tržani. Predavala sta ravnatelj Lešničar iz Celja in inženir Turnšek iz Ljubljane o uslužnosti in ureditvi zadruženje elektrarne za Šmarje in okolico. V Šmarju se že dolgo zanimajo za dobavo električne sile. Pred vojno je na prošnjo takratnega županstva izdelala štajerska elektrifikacijska družba načrte za električno centralo v Šmarju. Škoda, da vsled vojne ni došlo do realizacije tega načrta! Po vojni so mislili tržani, da se bode v najkrajšem času izpeljal daljnovod za napeljevanje električnega toka iz Maribora do Celja in naprej ter da bi bilo mogoče, da bi se izpeljal potem stranski vod iz Celja ali Laškega, kjer je bil projektiran veliki transformator za celjsko okrožje, tudi preko št. Jurja v Šmarje in naprej v Slatinu. Kakor pa vse kaže, bode z napeljevanje toka iz Fale do Celja šlo težko, neglede na to, da bi bili stroški za stranski vod v Šmarje tako visoki, kakor bi stala lastna mala parna centrala. V Šmarju ni samo interesa na luči, temveč se celi okraj zanima za zgradbo primernega mlinca in žage. Namerava se tedaj združiti centrala z mlinom in žago, tako da bi bil tok čez dan zaposlen v teh dveh podjetjih, zvečer pa bi se porabil za razsvetljavo. Udeleženci zgoraj omenjenega sestanka so z največjim zanimanjem sledili podučnim izvajanjem predavateljev ter se je izvolil na sestanku peteročlanski pripravljalni odbor z g. Počkajem na čelu, ki bode izvedel ustanovitev zadruge in druga pripravljala dela. Želijo je, da bi se nameravano ledo združeno podjetje v blagor trga in okolice čimprej oživotvorilo.

Vitanje. V nedeljo 5. februarja bo naš trg predmet zanimanja širših krogov slovenskega Štajerja. Tako se upravičeno nadajamo, ker ustanovitvena slavnost prvega tukajšnjega slovenskega društva je tudi v sedajni na prireditvan bogati dobi nekaj izvanrednega in bo brez dvoma vzbudila pozornost daljše okolice. Naš trg s svojo divje-romantično lego je nekdanj veljal kot priljubljen zletni kraj za meščanstvo vseh bližnjih mest, trgov in vasi. Vitanjski obrtnik je po svoji solidnosti, družabnosti in originalnosti znan daleč okrog. Med vojno in po vojni so zunanji obiski zastali, menjarjanje lastnikov znanim fužinam je zakrivilo zmanjšanje prometa in zanemarjanje najzanimivejših točk prekrasne soteske. Vitanje je zgubilo prejšnje živahne stike z zunanjim svetom in postalo pozabljen kraj v okviru Slovenije. Peščica zavednih tržanov pod vodstvom prvega slovenskega občinskega odbora si je naredila nalogo, obnoviti prejšnje zveze in je ustvarila z ustanovitvijo narodne čitalnice podlago za ugoden razvoj našega narodnega življenja, skupno ognjišče, ob katerem se bode zbirala, vzgajala in navduševala narodna družba ob sodelovanju zunanjih prijateljev. Želimo v društvu imeti zbirališče vseh odkritih prijateljev jugoslovanske države, vzgajališče narodne misli in izobraževališče naše mladine. Komur ta načrt ugaja, kdor ve ceniti veliko delo naših maloštevilnih rodoljubov, ta bo v nedeljo pohitel v naš trg, kjer se bodo zbrali naši prijatelji iz vseh sosednjih krajev in zastopniki društev iz Celja.

Socijalna politika.

ODGOJA IN ZAŠČITA OBRATNO-INDUSTRIJSKEGA NARAŠČAJA.

(Elaborat iz ministrstva za soc. politiko, ki nam ga je dal na razpolago min. n. r. g. dr. V. Kukovec.)

(Dalje.)

Vrhovno nadzorovanje nad imenovanimi obrtnimi šolami bi vršilo ministrstvo socijalne politike v sporazumu z ministrstvom trgovine in industrije in to jedino iz razloga, da se zagotovi golenicu v resnici tisti pouk, ki odgovarja jedino dejanskim potrebam.

Posebno pozornost na bi se moralo polagati na ustanavljanje vajeniških domov, kjer bi bili vajenci ves čas učne dobe popolnoma preskrbljeni in ves čas učne dobe vključivi v prozi čas pod strogim strokovnim nadzorstvom. Naj se misli ne vem kako protivno o internatih in skupnih zavetiščih, jedno je gotovo nepoporečno, da vajenec v prostem času, kateri bi se mogel neutrudljivo porabiti v veliko korist vajenca, ne sme biti prepričan cesti, brezbriznosti in lenarjenju. In ravno v današnjih časih moramo vse

sile vporabiti, da mladino brezobzirno navajamo k delu, k delu in zopet k delu. Le ako utrdimo našo mladino v brezpoznojnosti odvisnosti vztrajnega dela od blagostanja naroda in države, le ako mladino vkljenemo v najtrudnejšo disciplino dela in sistematično spojenje cele njegove osebnosti z določenim poklicem, le tedaj bomo vstvarili v resnici trden in sposoben obrtniški naraščaj.

Tej svrhi pa po mojem mišljenju ne služi nobena ustanova tako vsepšno, kakor vajeniški domovi, seveda oni, ki so organizirani v modernem in ne v semeniškem ali vojaškem duhu. Preskrba vajencev v vajeniških domovih bi ne bila potrebna edino za one redke primere, kjer roditelji vodijo račun o pravilnem zaposlenju vajenca v prostem času. V gotove svrhe — kulturni vzgoji — bi pa bilo prisiliti tudi te srenejše vajence na periodičen obisk vajeniških domov.

Vajeniški domovi bi služili v prvi vrsti kulturnim nalogam in šele v drugi vrsti materijelni preskrbi onih siromašnih vajencev, ki nimajo na učnem mestu roditeljev, ki niso v oskrbi mojstra ali v oskrbi drugih dobrotnikov odnosno humanitarnih zavodov.

Pri tej priliki bode ugotovljeno, da je preskrba vajenca pri mojstru — dedščinu predkapitalistične srednjeveške dobe — veliko zlo in nikaka dobrota za vajenca. Le navidezne vrednosti je ta preskrba, brezmejno škodljivi pa so nekontrolirani vplivi, ki so v posledici tega nastanjenja. Ne glede na to, da so stanovanja vajencev pri mojstrih običajno prava gnezda bolezn, nehigijene in nemoralnosti, posebno tam, kjer stanujejo vajenci skupaj s pomočniki, je ta preskrba običajno le pretveza za izkoriščanje in zlorabo vajenca v različne druge svrhe. Navadno so navezani ti vajenci na nedoločen delavni čas, na opravljanje gospodarskih poslov in najčešče se porabljajo v svojstvu dekle, hlapca ali celo gospodinje pri udovljenem mojstru ali kjer je začasno gospodinja odsotna. Biležim tu primer, katerega sem ugotovil kot obrtni nadzornik v Sloveniji. Vajenec na deželi se je uporabljal vse letne mesece v poljedelstvu in le v zimskem času se je učil obrti — a po treh letih takega učenja je bil preizkušen in odsvoljen za pomočnika. — Vsakdo si sam lahko vstvari sodbo, kako se je ta vajenec izučil obrti, kake vrste pomočnik je in kake šanse ima, ako se osamosvoji pozneje kot mojster.

(Dalje prih.)

POSREDOVANJE DELA V SLOVENIJI LETA 1921.

Kakor že v vseh kolikor toliko naprednih državah, se je uredilo tudi pri nas takoj po prevratu javno posredovanje dela, ki ga vodi v Sloveniji Državna posredovalnica za delo s svojimi osrednjim uradom v Ljubljani ter podružnicami v Ljubljani, Mariboru, Celju, Ptujju in Murski Soboti. Eksistenčno potrebo te institucije dokazuje najbolj živahen promet in pa lepi uspehi, ki jih je do sedaj dosegla, vkljub temu, da se je imela boriti še z velikimi težkočami. V preteklem letu izkazuje namreč Državna posredovalnica za delo naslednji promet:

Skupni promet 32.747 strank (moških 22.063 in ženskih 10.684). Od teh je bilo 16.106 delodajalcev (moških 10.490 in ženskih 5.616) in 16.641 delojemalcev (moških 11.573 in ženskih 5.068). Posredovanj se je izvršilo 10.086 (moških 6.623 in ženskih 3.463), kar znači, da je preskrbela posredovalnica: zaprošene delavce 61.4% delodajalcem (l. 1919 le 43%, l. 1920 pa 61%), zaprošene službe 60.6% delojemalcem (l. 1919 le 33%, l. 1920 pa 50%). Vseh dopisov je rešila posredovalnica 9234 (l. 1920 le 6901).

Posamezne podružnice izkazujejo naslednji promet in uspehe:

1. Ljubljanska podružnica 12.529 strank in 4254 posredovanj. 2. Mariborska podružnica 12.090 strank in 2477 posredovanj. 3. Celjska podružnica je bila zaprta, ker ni bilo uradnika. 4. Ptujška podružnica 737 strank in 85 posredovanj. 5. Prekmurska podružnica 7.391 strank in 3270 posredovanj.

Normalno so poslovale ljubljanska, mariborska in prekmurska podružnica, celjska se je morala začasno zapreti, ker ni bilo uradnika, ptujška je pa v preteklem letu le životarila, ker je bila nameščena v Strnišču pri Ptujju. Meseca decembra se ji je pa posrečilo dobiti v Ptujju potrebne uradne lokale, vsled česar

je upati, da bo mogla odslej tudi ta v večji meri vršiti svoje naloge.

Celokupni promet in uspehi Državne posredovalnice za delo v Sloveniji so bili doslej naslednji:

Leta 1919 je bilo 36.553 strank in 6.860 posredovanj, leta 1920 je bilo 28.518 strank in 7.820 posredovanj, leta 1921 je bilo 32.747 strank in 10.086 posredovanj; skupno torej 97.818 strank in 24.766 posredovanj.

Te številke kažejo, da promet vkljub vedno večjemu konsolidiranju naših gospodarskih razmer nikakor ne nazaduje, obratno da je pričakovati še vedno večjega prometa, uspehi pa stalno naraščajo, čim bolj se izpopolnjuje notranja organizacija tega novega, a zelo važnega socijalno-političnega zavoda.

Osrednji urad, ki vodi vso organizacijo in poslovanje, za enkrat še ni polagal tolike važnosti na to, da se poveča promet, kakor zlasti na to, da izpolnjuje zavod tiste socijalno-politične naloge, ki so mu namenjene. Tako je posvetil v preteklem letu posebno pozornost veliki bedi brezposelnih prekmurskih poljskih delavcev, potem težkemu položaju naših sezonskih gozdnih delavcev, ki so jih doslej razna židovska podjetja zelo izkoriščala, dalje posredovanju vajencev itd. V tem oziru ima zaznamovati zavod v preteklem letu prav lepe uspehe. Tudi za bodoče namerava posvetiti zavod, če bo našel pri merodajnih faktorih dovolj razumevanja in podpore, tem vprašanjem posebno skrb, poleg tega pa namerava še intenzivno organizirati invalidno posredovanje, posredovanje v in iz inozemstva itd. V gospodarskem oziru je zlasti važno to, da je začel organizirati zavod obrtne vajence iz Bosne v Slovenijo v svrhu dvignjenja bosanske obrti.

K položaju na delavnem trgu v letu 1921 bi bilo v splošnem pripomniti naslednje:

Veliko brezposelnost je bilo opaziti vse leto med nekvalificiranimi delavci (industrijskimi in agrarnimi) ter med rudarji, življskimi delavci, trgovskim in pisarniškim osebjem ter med kovinarji.

Pomanjkanje delavcev je bilo pa opaziti zlasti v lesnih in gradbenih strokah, ter med kvalificiranimi specialisti vseh panog. Da se to nenormalno razmerje izravna, je poizkusil organizirati osrednji urad posredovanje naših sezonskih delavcev (zlasti poljskih) v inozemstvo, iz inozemstva pa dobavljati za našo obrt in industrijo neobhodno potrebne specialiste in gradbene delavce (te zlasti iz našega Primorja). Žal da so bili ti koraki vsled strogih tozadevnih predpisov doslej še skoro brezuspešni, treba bo pa v interesu vsega našega gospodarskega življenja to vprašanje čimprej rešiti.

Končno bode se omenjeno, da je izdal zavod v preteklem letu skupno 3790 nakaznic za polovično vožnjo na železnici v skupni vrednosti 73.343.70 Din; skupno število brezposelnih dni pri posredovalnici v evidenco vzetih delavcev je pa znašalo 108.047 dni.

Povišanje mezd trbovelskim delavcem. Na podlagi kompromisa so se zvišale mezde trbovelskim delavcem v skupnem znesku 12 in pol milijona dinarjev. (Prvotna zahteva rudarjev je bila povisek v znesku 19 do 20 milijonov dinarjev, prvotna ponudba družbe pa 7 in pol milijona dinarjev.) Za povišanje mezd je bil sprejet princip, da ostanejo družinske doklade rudarjem v dosegljivi izmeri in da se poviša mezda le za produktivno delo. V ta namen obe stranki priznate odlok v jan. 1921 poslušajo komisije z dne 19. jan. 1921 kot med njima sklenjeno pogodbo s to izpodbembo, da se povišajo minimalne plače delavstvu v I. kateg. za 17 K, v II. od 15 na 30 K, v III. za 13 K in v IV. za 11 K. Nova pogodba stopi v veljavo dne 29. januarja 1922. Ministrstvo za šume in rube je komisiji, ki vodi pogajanja zaradi Trboveljske družbe, danes po posebnem odposlancu sporočilo, da velja od zakonodajnega odbora sprejeti zakon o pobljanju draginje tudi za premog. Nadalje je razpravljala komisija tudi o regulaciji poduradniških plač. Radi povišanja mezd se bode premog podražil pri meterskem stotu najbrže za eden do dva dinarja.

Povišanje plač poduradništvu trboveljske družbe. V knjižnici pokrajinske uprave v Ljubljani so se 28. jan. pod predsedstvom rudarskega glavarja dvor.

sveit. dr. Stergarja vršila pogajanja zaradi zvišanja plač poduradništva trboveljske premogokopne družbe. Socijalno politiko je zastopal šef Ribnikar. Poduradnik sta zastopala v imenu organizacije član delavske komore Volčanšek iz Trbovelj in Stepišnik iz Zagorja, trboveljsko družbo pa ravnatelj Skubic in inž. Heinrich. Šef oddelka za socijalno politiko Ribnikar se je energično zavzel za interese poduradništva in zahteval, da se pri sedanjih regulaciji upošteva tudi dejstvo, da se poduradništvu celo lansko leto niso dvignile plače, kakor bi to bilo že z ozirom na povišane delavske mezde potrebno in umestno. Ravnatelj Skubic je nato izjavil v imenu trboveljske družbe, da hoče podjetje to pot poduradnikom pokazati dobro voljo in naklonjenost. Družba je pripravljena s 1. febr. t. povišati temeljne plače in sedaj obstoječe draginjske doklade uradnikov za 45 odstotkov. Vse druge ugodnosti ostanejo v veljavi, dokler bi se glede njih ne našel med družbo in poduradniki kakov sporazum. Tako bi dobivali poduradniki nižjih kategorij 500, višjih pa menda 1000 K več mesečno. Ponudbo so poduradniki sprejeli in zapisnik podpisali.

Narodno gospodarstvo.

Zadruga za izvoz jalc v št. Jurju ob južni železnici, r. z. z. o. z., ki se je osnovala lani dne 6. novembra, je imela dne 26. januarja svoj prvi občni zbor, katerega so se udeležili trgovci iz vseh krajev Slovenije in Hrvatske. Udeleženci so povdarjali pomen te zadruge in izražali želje, naj se zadrugi še pridružijo drugi. Pomen zadruge je zlasti v tem, da se bo izvažalo solidno nepokvarjeno blago, ki bo priborilo dober sloves našim jalcem in stalne trge.

Fabrikacija tobaka v Mostaru. Produkcija tobaka v državni tobačni tovarni v Mostaru rapidno raste, kar dokazuje sledeče številke: leta 1919 je bilo spravljeno v škatljice 17.941.700, leta 1920 82.423.600, leta 1921 124.813.500 svaščic. — Tobaka spravljeno v zavojčke je bilo leta 1919 415.131.428, leta 1920 740.264.956, leta 1921 849.461.230 kilogramov.

IV. mednarodni vzorčni velesejem v Pragi se vrši letos v času od 12. do 19. marca 1922.

Razne vesti.

Karlovi otroci na potu na Madeiro. Otroci razkralja Kara so zapustili Porto in se vkrcali na ladjo, ki jih popelje iz Portugalske na otok Madeiro. Prvotni načrt, da se sestanejo otroci v Madridu s svojo materjo Zito, je bil v zadnjem hipu spremenjen.

Morilec Egla Bolaffia ustrelen. Tragedija, ki se je odigrala pred štirinajstimi dnevi v Bolaffijevi menjalnici v Trstu, je maščevana. Glavni zločinec, neki neznanec »z ranjenim obrazom«, kakor ga je nazivalo časopisje, je bil v soboto popoldne na begu pred orožniki ustrelen. Bil je to 32-letni Ivan Braico iz zapuščene vasice Galice, nedaleč od Umaga. Po umoru se je dolgo skrival po raznih brlogih v Trstu, pred pa dnevi je na krentl nenadoma v Istro, v smeri Kopra, ker so mu postala v Trstu tla že prevročna. Seboj je vzel za vsak slučaj dva nabita samokresa. Policija je kmalu zaznala za njegov beg in je poslala za njim detektive in orožnike, ki so ga izsledili v nekem gozdiču v bližini Kopra. Morilec Braico je uvidel, da je izgubljen. Branil se je z obema samokresoma, ko pa ni imel več nabojev, se je spustil v beg. A bilo je prepozno. Orožniki so začeli za njim streljati in Braico je obležal mrtev. Pri njem so našli pismo, v katerem izjavlja, da je prepričan, da je njegov edini izhod smrt, grozi pa, da se hoče še preje maščevati nad izdajalci in navaja imena 12-tih oseb, ki so zapletene pri roparskem napadu in umoru Bolaffija.

Zdravniški honorar — 10 milijonov kron. Neki bančni ravnatelj na Dunaju je dal operirati svojo ženo po nekem vseučiliškem profesorju. Ne malo je bil iznenaden, ko je sprejel račun za operacijo — glaseč na 10 milijonov kron.

Mina ubila dva brata. Brata Karet in Andrej Zlobec sta pred par dnevi iskala v Gočah pri Vipavi vojni material, da bi ga prodala potem za staro železo. Hodila sta po zapuščenih rovih in se jiuna ni niti sanjalo, da je bil tamkajšnji teren podminiran. Ko sta hotela izruvati

Poštni ček.
rač. 10.598**Podružnica**
Ljubljanske kreditne banke v CeljuTelefon
št. 75 in 76

Dejniška glavica 50.000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fond i nad 45.000.000 kron.

Podružnice

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah, Ptujju in Brežicah. 264 50-50

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Frešernova ul. 15 v Celju
Stanje rezerve K 130.000.**"LASTNI DOM"**

Račun čekovnega urada št. 10.316.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po 4 1/2% štiri in pol K
od sto, proti odpovedi (5%) pet od sto.
Stanje hranilnih vlog: K 4.000.000.

Železni drog, na katerega so se pripenjale žične ovire, je nenadoma eksplodirala v zemlji se nahajajoča mina, ki je oba brata strgala na drobne košce. Zemlja je razruvala na sto metrov na okoli.

Umrli je v Saint Etiennu na Francoškem g. Pierre Gauthier, izumitelj bicikla, v starosti 63 let.

Zadnja poročila.

KER JE LJUBLJANSKI DOPISNI URAD, OD KATEREGA SMO DOSLEJ DOBIVALI TELEFONSKA POROČILA, S 1. FEBR. T. L. UKINJEN, IZOSTANEJO DO NADALJNEGA ARANŽMANA V NAŠEM LISTU NAJNOVEJŠA POROČILA.

Išče se lokal za puškarsko obrt.

Ponudbe na upravo lista. 129 1

Sprejmejo se:

varuhinje, laborantke, kuharice in soborice. Posredovalnica za delo L. Sager, Aleksandrova ul. 9. 130 1

4 teden.

Izkaz

o zakanih živalih od 23. 1. do 29. 1. 1922 v mestni klavnici v Celju,

Ime mesarja.	bikov	volov	krav	telic	telic	prašičev	ovac	koz
Junger Ludvik	—	—	4	—	—	—	—	—
Gorenjak Josip	—	—	—	1	—	—	—	—
Rebenscheg Fr.	166	3	—	1	—	—	—	—
Suppan Ivan.	—	1	—	1	—	—	—	—
Zavodnik Andrej	231	4	4	3	—	—	—	—
Senič Franc	—	—	1	—	—	—	—	—
Pavlinc Franc.	—	2	—	—	—	—	—	—
Voisk Adolf	—	1	—	1	—	—	—	—
Esih Matija	—	1	—	1	1	—	—	—
Laporrik Ivan.	—	—	1	—	—	—	—	—
Friedrich Ivan	—	—	1	—	—	—	—	—
Leskošek Ivan	—	—	1	—	—	—	—	—
Urbančič Adolf.	—	—	6	1	1	—	—	—
Zany Viktor.	—	—	5	—	—	—	—	—

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Odgovorni urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Moda!**Naznanilo!****Moda!**

Cenjenim damam naznanjam, da sem otvoril modni salon tudi za dame. Specijalistično delo v kostimih, plaščih, jahalnih, športnih oblekah in fantazijah. Najmodernejše mode. Izdeluje se ravno tako, če se prinese blago seboj. Ravnotam se sprejme prvovrstna pomočnica za krila.

Franc Meško

Aleksandrova ulica št. 3, Celje.

123 5-2

Izgubila se je črna torbica z denarnico, vsebina 1862 K. Pošten najditelj se prosi, da preda isto proti nagradi na policijskem uradu. 132 1

'Pension'

in uradniška mensa, prvovrstna hrana, abonement v hiši in izven hiše; cene zmerno. Gregorčičeva ulica 7. 127 2-1

Kontoristinja

zmožna slovenskega, srbo-hrvaškega in nemškega jezika, strojepisja, stenografije, z lepo ročno pisavo, z dobrimi spričevali, se sprejme. Pismene ponudbe je poslati:

113 3-3 Gatej & Komp. Celje.

Sprejmejo se

razumna dekleta v tovarno slaščic. Pinter in Veber, Zagrad 31 109 3-3 Pečovnik.

Uradnik

vešč v bančni stroki, želi vstopiti v službo v Mariboru ali okolici (po možnosti v banko). Naslov v upravi »Nove Dobe«. 117-4

126 50-1

USNJE

VSEH VRST

PRIZNANO SOLIDNA POSTREŽBA

FRANJO FAGANEL — CELJE

Gosposka ulica 26.

KORANIT

asbestni skriljevec, najboljšo sredstvo sedanjosti za pokrivanje streh in obloženje zidov. Tovarna v KARLOVCU (Hrvatska) glavno zastopstvo za Slovenijo:

Fran Hočevar, Moste p. Žirovnica Gorenjsko.

Stavbeniki, podjetniki, pokrivači in vsi, ki hočete imeti dobro pokrito streho, 33 sigurno proti dežu, toči, snegu, požaru in viharju, zahtevajte oferte. 5-4

Oglejte si

manufakturne trgovino

J. KUDISZ

Celje - Gaberje 16, nasproti vojašnici kralja Aleksandra
Priporoča se vsem odjemalcem: na drobno in debelo.

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.

Razširjajte „Novo Dobo!“

ZAHVALA.

Globoko ginjeni nad vsestranskim sočutjem, ki se nam je povodom prebridke in nenadomestne izgube iskreno ljubljene in nad vse dobrega ateka in starega ateka, gospoda

Janeza Leskovškega

posestnika iz Nove vasi

izražalo pismeno ali ustmeno, se čutimo dolžne tem potom izraziti našo najsrčnejšo zahvalo.

Iskreno zahvalo izrekamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, vsem, ki so spremili blagega ateka na njegovi zadnji poti; pred vsem tudi častiti duhovščini, sploh vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin blagopokojnika.

ŠT. JURIJ ob juž. žel. dne 31. jan. 1922.

Žalujoči ostali.